

Womha i Bóh!

Czisko 48.

2. dec.

Četník 4.

1894.

Szerbiske njedželike łopjenka.

Wudawaju ło kóždy kobotu w Śmolerjez knihičičeje w Budynje a ło tam dostać ja sčtwórtlětnu pšchedpłatu 40 mv.

1. njedzela adventa.

Isaj. 40, 1. 2: Trochtujće, trochtujće mój lud, praji wasch Bóh. Kěcće i Jerusalemom wutrobnje a předujeje jej, so jejna wójna kónz ma, dokelž jejna skóscz je wodata.

Tak spěwa w Herrnhutiskej bratrowej wošadze kóždy njedzeli přenjeho adventa w wječornej Bozej šlubje zyrkwiny chor. Kóždy kiz je tole rjane spěwanje klišak, da bebi i nim rad trocht do wutroby spěwacz. Wšak potrjebamy wšchitzy tak jara trochta. Kak móhli wostacz pšchi snutkowanim duschinym hubjenstwje, kotrež stwora w naš hrěchi a pšhestupjenja, hušto spytowane sapočatki polěwščenja a runje tak hušto czerpjene wšewinjenja? Kak móhli njeicž wšchě brěmjenja semskich srudnych nashonjenjow, kichiz a nush wšchědneho žiwjenja, starošće, šakluženja a šdzerženja semskeho bneča, jeli so njebychmy niczo wo trošće wjedzeli? Ale trochtowanje je czežka wěz; to wě kóždy, kiz je to pšpntak. Je tak czežko, so Giobowi wšchězelijo bydnym dnjom a bydom nozow bežachu a žaneho šłowa njerězachu, wšchetož widžachu, so bē boloscz jara wulka. Je tak czežko, so móžesch na wšchě cžlowšte pšpnty trochtowanja te šłowo nakožecz: Je wšcho kniczomne. A tak mało srudnych cžlowjetow chze ło tež trochtowacz dacž? S Giobom wšchón trocht wotpołaza a wołaju: Scze wšchitzy wobužni trochtarjo. Płaczi wo nich: Rahel woplata šwoje džeczi a njechajche ło trochtowacz dacž.

Duž witaj, lubny advento, i dobrej powjesczu šwěrneho Boha: Trochtujće, trochtujće mój lud! Wiche wšcho hubjenstwo semskich džeczi poczehnje šašo wěczna šmilnoscz

Boža w Šhrystužu Jesužu a pšticzi ło k wukhowanju woblehnyjnych, k pšbėhnjenju šbitych, k pomhanju šprózných a wobczėjnych, k trochtowanju wšchěch bještroschtnych a srudnych. D wěcće, lubowani, my nimamy žaneho Boha, kiz nad mróczelemi bežo šwět šebi šamemu pšchewostaji, ale Boha, kiz ma nad nami štajnje myšle mēra, Boha kotremuž ło wutroba łama nad najmješchim jeho džeczi, kiz wē kónz kódeje wójny, kotruž mašch wojowacz w šwojim žiwjenju, kiz pušchczi kódeho jateho i jastwa, kiz wodawa škóscz a šwěczi mer. A teho Boha mamy, dokelž mamy pšchitkadenje šwojeho Šnješa Jesom Šhrysta, dokelž wón w nim pšchezo i nowa pšchitkadenja, hđež po trocht žadaze wutroby na njeho cžakaja. To je trocht, i kotrymž ło my trochtujemy.

Witaj, adventski a hodowny cžako! Tónle cžak namaka wjazn hacž hewak žadyn cžak wěrijaze a wotemrijene wutroby. D so by tež lětka šašo tak bylo! Wšchłuchajće, wšchě wobczėjene dusche na wulke trochtne šlubjenje našeho Boha, wěcće, kizkizkuliz nush wasch džerzi, so je wonthód i njeje, so ma Šeiuš trochta doscz ša wasch, so je w nim žiwjenja šwětle wopšchijecze date a šmjerczi mōž wšata. Bliški je wón wam nětko. Wón šteji pšchēdurjemim wšchěch štarošćiwých a žarowaných a kłapa. D šo chžyl Bóh tón Šnješ, kiz wodži cžlowšte wutroby jato wódne rēti, tónle adventski cžak na našchim žylym ludu žohnowacz, so by kóždy, kiz tole krašne štrochtne zyrkwine předomanje nětko klišchi: Trochtujće, trochtujće mój lud, ło rad lubje trochtowacz dač a šhrobtu wěru do jenicžeho wěrneho trocharja Jesom Šhryta našeho šbōžnika dostak. Šamjen.

Wěrnoscź biblije, sakitana pschecziwo jeje nje-pscheczelam.

(Wofraczowanje.)

Kak ho Israelski lud po nęcim pod Bozim wodzenjom roswiwa?

Historija Israelskeho luda ho i wuczechnjenjom i Egiptowskeje spocznje. Kaž ma ho bitwa pola Sedana jako narodny džen no-neho němškeho křezostawa wobhladać, tak je wumozenje i Egiptowskeje narodny džen Israelskeho luda. Tak jo židža hišćeje w polidzi-lich czašach wobhladuja. Citaj k temu 2. Mójš. 15, ale tež Jef. 11, 15. Micha 7, 15. Jef. 63, 11, 12, pschede wšchem tež Ps. 77, 78, 105., 106., 135, 136 a dr.

Hacž dotul wi haf starozitnoicž wo staro-egyptowskich wopom-nych hišćeje jažnje powjeseje wo wuczechnjenju šamym namakało meje — sabycž ho nješmē, so je ho wot teho czaša 3000 lēt mi-nyto — derje pak tajkeho wjele, šhtož nam na te podawki po-nyšlicž dawa. Hižo hdyž dwanata šwójba w Egiptowskej knježeske (2354—2194 do Khrystušomeho naroda) židowite mjena do Hornjeje Egiptowskeje pschindžechu, kotrež w rowje Benihasar namakaš. To je po bibliji Abrahamowy czaš, 1. Mójš. 12, 10. 50 lēt knježa potom nad Egiptowskej „Hyksos-kralojo“, kotřiž běchu semitiskeho rodu. Wjele wučenyh ma nahladu, so běše jedyn i tych „Hyksos-kralow“ tón Šharao w Josefowym czašu. Š teho, ho šebi wobaj narodaj blisko štejštaj, ho tež rosumi, so buchu Šebrejšyž tak pscheczelnje do Egiptowskeje pschijeczi. 1647 buchu cž „Hyksos“ wuhnaczi a knježetka šwójb egiptowskeho rodu na jich město stupi. Še to 2. Mójš. 1 8 te knježetwo, „kotrež wo Josefku nicžo njewjedžeske“. Ramses II. (1348—1281 do Khryst. n. roda) ho wot wjele starozitnosčerjow ša podežiščerja wobhla-duce, wón š pomozu Semitom, kiž běchu tam jako njewólnikojo (šyflobojo) žiwi, wulkotne twary natwari.

Lud, kotryž i Egiptowskeje czechnjese, běše drje še wšchela-šimi druhimi ludami naměšchany, kaž je to w tajkich njeměrných czašach pschezo, 2. Mójš. 12, 38 ale jadro luda mějeske šhromadnu šwójbnu historiju a šakhowa šwěru wopomnjecze šwojim wulkim wótžam.

Wótžajo.

Š jeneho rta do drugeho šu ho te šwójbne štawišny wo Abrahamje, Šaaku, Šakubje a jeho 12 šynach w ludu dale powje-DATE a pschenješke na džeczi a džeczidžeczi. Teho dla tež džiw-nejše, hdyž pódla to abo druge a šwišowanje mješ někotrymi štawišnami njejašne wostanje. Lud njepowjeda kaž wučeny štawiš-šni. Ale šak šwěru ho štychane dale powjedasche, móžesč dženska hišćeje š teho póšnacž, so ho te štawišny přjecž njewostaja, kiž-šanje wótžow njepošwaluja, n. psch. šak Abraham njewěrnoscž abo š najmješča jenož š džela wěrnoscž rēczi, 1. Mójš. 12, 15, ške-štriski Šakubowe a jeho šynow w jich mlodošczi a drugeho wjazw. Druhe ludy šwojich wótžow ša wulkich rjekow pošbėhuja a jich-šty hi šamym pschibohow cžinja. Israelski lud wo šwojich wótžach-šak powjeda, šo póšnajesč, šo šu wopradowžiczi cžlowjekojo, haj, šti bi, hřěšni cžlowjekojo. To njeje tych wótžow, ale Boža-šchwalba, kotryž je jich i wulkej dobrotu a ščerpliwoscžu wodžit; woni džě šu ho wot njeho woczahnjecž dali a w tym, ale tež jenož-š w tym šu nam pschiklad. Teho dla tež dženska hišćeje š našimi-š džeczimi, kotrymž ho te historije wšebje šubja, cžitamy

wo Abrahamje,

šak wón wot šwojeho pscheczelšawa a še šwojeho nanoweho doma-šješke a šo jenož wot Božeho šloša wodžicž dasche, šak temu-š dnješej wěšeske a šak bu jenu to š prawdošczi pschizpwite. 1. Mójš. 12. a 15. Šak ša Šodom prošeske 1. Mójš. 19. atd.

Wo Šaaku,

šotryž š šwojemu nanaj w džeczazej pošluschnosčzi džesche: „Šdže-še to jehajo š šapalnemu woporeš“, 1. Mójš. 22. Šak šebi žonu-š pntasche, 1. Mójš. 24.

Wo Šakubje,

šotryž najpředy najhubješči šoš „židowškeho“ šmyšlenja poš-šnje, šo běše njepřawnny a jebašy, kotryž pak šyrbjeske potom-š czeške lēta pschětracž, hdyž Wóh tón Knješ jeho do šhule wša, šon pak bu pošdžicho šobry cžlowjek. Ššón wo rēble do nješješ, 1. Mójš. 28, jeho cžěžke šedženje š šorzny proščenjom: „Ša cže-

njepuschcžu, šhiba šo mje pošohnuješč“, 1. Mójš. 32, je wjele šchesczi-š janam wěru pošhnlito a budže tež dale š temu pošhacž, kaž šobho-š budža cžlowjekojo.

(Wofraczowanje.)

Advent.

Šloš: Šak Boži Šsyn šam.

Něš wotucž wěrne šchescžjanštwó,
A š wješkom' cžaku šotuj šo,
Šo šbože je něš tudu!
Šón šwětly dženi šaš' nastawa,
Ša cžmowa nōž něš šakhadža,
Šuž wješelcže šo ludy!

Šlaj Boži Šsyn nam š lepšchemu
Šša na šo našče cžeto š šrwju,
Šhže šycž našč šratšit šubny,
Šlaj šóšny tuto džeczatko,
Šak wěrnny Wóh a cžlowjek šo
Šam narodži tu šhudy

Šwješel šo džowka Šionška,
Ša wóšle twój šral pschikhadža,
Ša šchizju čže wón wumrjecž.
Š derje tom', kiž nadžije
Š wěru na njo šožuje,
Šón šyrbni šboža poščž mēcž.

Šišes Bože šlowo nutššhóš ma,
Šu pola šoždoh' šchescžijana,
Šiž š wutrobje jo šjerje.
Šštōž šedžbu nima pschichoda
Šišes šlowo, šhryšta njepššna,
Ša teho njeje derje.

Š, Wótče šwětka, pošhaj nam,
Šdyž twój šyn pschindže š šndu šam,
Šo derje wobšejmy,
Šječ kaž te šudre šnježny my
Ššej našče šampy šhotujmy
Š š jeho šwašej džemy.

E. Š.

Wěra.

Kak šyrbju do Šesom šhryšta wěričž, šo šyčnu mi hřěši wodate šyle?

Běše cžmowa nōž; šylny wětr duješke wončach, šjes tym-š šo žyla šwójba knjesa Š. šmērom špasche. Ša jene dobo šē knješ-š Š. šišes žakšne wošanje: „Wohēš!“ budženy. Hišćeje poš-š šyžny wón njewjedžeske, šhto ma šara na šebi. Šynt pschezo-š blize pschindže a šóšny šo šromada šudži pod jeho wóšnami-š nahromadži wošajo: „Wohēš! wohēš! Šascha šhēža šo pali.“ Ššchi tym šo šylnje wo jeho šurje škapasche. Š šhwatkom šo-š knješ Š. něšak šwobleka, šhwatasche š šurjam a šo mašo njenaštrōža-š widžo, šo šo jeho wobšdlenje pašesche. Ššón wrotčo šēšesche,-š wošasche šwoju žonu š najmješčim džěšcžom, wša to druge-š mlóššeske džecžo na ruzny a jo do šušodneje šhēže donješke. Šeho-š šaršchi něhdže 16 lēt šary šyn špasche w šomoržy na druhim-š šoku šwarjenja ležazym. Šan šhwatasche šynej na pošoz wo-š druhu nadobu šjerodžo, jeno šo šy žyla šwójba wuhšowana šyla. Šužy šetka ššuzobnu šolžu. Ššón šo jeje pašesche:

„Šdže je šorla?“

„Šón je w šwojej šomorje a paška“, wotmolwi šolža na-š štrōžena, „ša šēdma cžeknyh, ššhody wšchitke w ššómjenjach šteja.“

Wohēš běše na šamnym šoku šwarjenja wuššol a roš-š pschescžeršasche šo še žakšnym šhwatkom. Šdyž knješ Š. šhwatajo-š dale šēšesche, wuhšlada ššchi šwětke wohēšja wobohého šólža pschēd-š woczinjnym wóšnom štejazeho a šakšyšča jeho šyššniwe wošanje:
„Šano! Šano! šak šyrbju cžeknyčž!“

Šan šawoša: „Ša šym tudu, mój šyno. Ša šym tudu, njebaj šo! Ššchimni šo ša wóšnomu šesku a pošcčž šo šele!“

Hacž šunje šorla ššchi cžmi šelšach nišoho njewidžesche, šola-š š wóšnom won wulšje, šjes tym šo šo wóšnoweho wobšuka-š džeržesche a wššasche šam šojšny a ššepotajo.

„Puschczj so dele, mój syno!“ wołasche nan.

„Sa tebje njewidžu, nano.“

„Sa wichał hym tudy, mój syno!“

„O nano, ja so boju, so padnu.“

„Puschczj so dele, ty so njetriebasch bojecz!“ wołasche sašo nan.

Plómjenja so woknej bližachu — scženy buch horze. Wy-li dlěje wołtał, by so spalicz dyrbał. Wón wjedzěše, so je nan bylny, so jeho lubuje, so jemu wěcze niczo kařał njeby, sčtož móhło jemu leschodžicž. — Wón wokno puschczj a sa wokomif ležěše w nanowymaj rukomaj wótsje plakajo s radošču nad žiwnyym wumozženjom.

Luby čitarjo! Spósnaj, cžeho dla běšče Korla s woprědka bješ wščeje nadžije. Wón njemóžěše nihdže druhdže křiba s woknom wučeknyč. Wón kwojeho nana njewidzěše, ale jeho hłóš wón křičěše. Dale wón kam pschi kěbi myšlěše, so je nan bylny a samóže jeho šđerzecz. Stónčnje měšče dowěrjenje w kwojej wutrobje, so chžyše jeho nan wumóz. Duž puschczj so do jeho rukow.

Tak tež, hdyž my čujemy, so kmy hrěchnizy, pónajemy, so je jenož jedyn pucz skazenju cžeknyč. My kamy so wumóz njemóžemy. My Jesuša njewidžimy, ale my jeho kłowo w biblji křičimy a wěmy, so tu je. „Njeboj so!“ wón praji, „wěr do mnie, dowěr so mi a twoje hrěchi, hacž je jich runje wjele, ku tebi wodate.“ „Bójče ke mni wšchitzy, kiz wy spróžni a s hrěchami wobczěženi scže, a wy budžecze měr nomafacz sa wasche dušče!“ My pschi kěbi myšlimy, so wón móže nař wumóz a so nitoho njewotpokafa. Potom my s wutrobu wěrimy a so na jeho kłowo spuschczamy. Sako křudži hrěchnizy my jemu k nohomaj padnjemy a prajimy: „Božo, budž nam hnadny!“ Jesuš nař wušłyši a praji: „Twoje hrěchi ku tebi wodate!“ My jeho kłowam wěrimy, my so dlěje njebojimy, Jesuš nař njěšeba, my do jeho rukow padnjemy.

Sa chžu hicz k Jesušej,
Eso njecham sakomdžicž,
Mje wumóže wot hrěcha šej,
Chžu w kmyrczi k njemu hicz.

Chže luby Jesuš mje
K kěbi wšacz skazenoh'
A k kwojom' dšěšču scžinicž mje,
Dacz njeboj sa herštwo.

Wón k kěbi wosmje mje,
Dokelž hym šhubjeny,
Tež rady wšchitkich wumóže,
Hdyž křičej cžekamy.

Bój, prořny Jesuš mje,
Sa tebje wumrjecz ja,
Či město w mojim boku je,
Krwey moja šbože da.

Tom křičej cžekam dha,
Mje wumóž wot hrěcha:
Či živy bycz chžu, wumrjecz ja,
Dasch sa to njebjěša.

E. S.

Generalna synoda pruskeje ewangelsteje krajneje zyrkwje.

(Potracžowanje a stónčjenje.)

Pschi swolenju kolektu sa Barlinkste měšczčanske mišionstwo bu jara na pschewjele kolektow škoržene. Ale pschi křudobje naščeje pruskeje zyrkwje niczo druge njepomha, hacž k dopjelnjenju zyrkwinych nadawčow pschezo sašo prořycz.

Najwóšebnišči nadawč wurjadneje synody, wuradženje wo nowej agendže, bě so hižo hnydom po wotewrjenju s tym dopjelnicž sapoczal, so bě so wona k pruhowanju komiřiji 27 mužow pschepodała. Čzi běchu se kwojim dželom 10. novembra hotowi. Tón kamy džen, narodniny naščeho Luthera, dđerzěše nět k psched žpłej synodu konsistorialny radžicžel dr. Kenner pschednosčł wo agendže. Wumjedže, cžeho dla dyrbi so stara agenda pschedželacz a porjedžicž, po kotrychž sařadach bě komiřija dželala, mjenužy po tych, so nješmędžiče agenda w žanej wěžy ewangelstu wěru sa-prěwacz, a po tej, so njedyrbješče k wušnacžu ničto nuřowany

bycz. Tak bě so hodžilo, agendu sestajecz, kotraž je w komiřiji spodobanje wšchěch stronow namafala. Wón měšče najwěščiče dowěrjenje, so budže agenda se žohnowanjom sa žyku zyrkej. Na to pocžachu pospochi šastupjerjo wšchěch zyrkwinych stronow rěczecz a kóždy wobtruczěše, so budže jeho strona sa agendu žyke pschěš jene. Dr. Barkhausen, presidenta wyschščeje zyrkwineje rady, mēnješče, so je s křutnosčju tuteho wokomifa najšlubšcho pohnuty. Widomnje je so Bóh tón Knješ k tutemu škutkej pónal a njebjěki mēr je so do teho dželu wulimał. Pschi wothšokowanju bu agenda se wšchěmi hłošami pschecžimo jenemu pschijata. Křěžorej bu tale rjana powjecz na měščje telegrafowana. Křěžorowe wotmolwjenje měšče so tak: Powjecz wo jenohłóšnym pschijecžu agendy wšchěš generalnu synodu je Mje šwješelom a džakom napjelnika. Nadžiju so Bohu temu Knješej, so budže nowa agenda pschěš dobrowólne pschikwojenje wořadow k wobtwjerdženju naščeje droheje ewangelsteje wěry a k bohatschemu a křubštemu natwarjenju wořadow křučicž. To daj Bóh!“

So pschijecžu agendy měšče synoda jenož wo mjenje wadžnych wěžach jednacž. Jenož to je wobkędžbowanja hóbne, so bě pschi druhim wuradžanju agendy tež tón jenicžki sa nju, kiz bě přeni raš pschecžimo nej hłošowal. Wotmējachu so potom hišččje wólby so pschedšydstwo generalneje synody, pschi kotrychž tež bywšchego dwóršchego předarja Štöckera pschecžimo hłošam nēmcžiny wušwolichu.

15. novembra bu synoda s wutrobnyym džakom Bohu temu Knješej stónčžena. A šawěščje móže žyła pruska krajna zyrkej tutemu džakej pschihłošowacz. Sčtož bě so sa nimale njemóžne dđeržalo, jenohłóšne pschijecže agendy, je so derje radžilo. A zyrkej šmėje w nowej agendže sa šnano wjele lěštokow krařny bohathy, natwarjenja a jednocže křučazy porjad Božich křučbow. Šmy pschěšwědčeni, so budža ju duchowni a wořadny bórny s wješelom wužiwacz a so s njeho wořadnemu žiwjenju nowe pošyljenje šrosčeje.

Wšchelake s bliska a s daloka.

Wjele nēmskich knihow je so hižo k 300lětnemu narodnemu dnju pobožneho, šmužiteho rjeka, Gustava Adolfa, wudało. So by tež našch luby šerbšti lud špiš w šerbškej rěczj na tón wadžny džen mēr, je redakžija „Bomhaj Bóh“ wobšamknyła k šwjedženštemu dnju, 9. dezembra, šwjedženšte cžičło s wobrasami wudacz. To cžičło so wě abonentojo darmo dostanu, ale dokelž šmēja wěščje tež drusy žadanje nēščto cžitacz wo žiwjenju sa nař ewangelšich njepomniteho muža, budže so wjožy cžičłow „Bomhaj Bóh“ hacž hewal k pschedawanju cžiččezecz. Čzičło šwjedženšchego kopjena budže jenož 4 np. placzicž. Wone budže wořebje tež k temu, so by so šerbštim škulškim džeczom rosdželilo. K temu je so hacž dotal hižo na 2000 cžičłow škasało. Dalische škasanja mēle so w pschichodnym tydženju pola redaktorow knjela šararja dr. Selle w Krjebi abo knjela šararja Šólčža w Budyšchintu štacž, so mohł so naklad do přědka woblicžicž a so mohł so wšchitke žadanja dopjelnicž.

S Weimara je šrudna powjecz pschichčła, so je šerbšti wulkowójwoda Korla August wumrjecz. Hižo dlěšči cžak bě wón křorny na křorosč, kotraž bě podobna na tu njebočiččžeho rušchego křěžora. Wón bě w Štalškej pschewywal a je tam tež wumrjecz. Wón je so 31. julija 1844 narodžil, po tajtim je 50 lět šary byl. Žarujetaj jara wo njeho šary wulkowójwoda Korla Alexander, kiz hižo w 76. lěčje šteji a wulkowójwodka Sofija, kotraž ma tež hižo 71 lět. Na jeho město šupi jeho najštaršči šyn, prnyž Wysem Ernst, kiz je 18 lět šary.

W nēmskej narančkej Afrizy je gubernēr se Šchele wabeheřki lud, kiz bě psched 2 lětomaj mjetschi wodžel nēmskich wořakow porařł pschewinył a wabeheřke hłowne město Kuirenga dobył. S tym je nadžija mjetscha, so tam našcha kolonija k mērnischim wobšejnosčam pschindže.

Žranžowšy njemóža wójnskeje křwalby parowacz. S nadžiju na wójnu ž nami w bližichim cžaku njeje po šdacžu niczo. Nětko budže so na afriskej kupje Madagaskaru s šowastim ludom do wójny dacž. Tón njeje vječja po žadanjach tamnišchich franžowškich šastupjerjom cžinił. Duž dyrbi křostany bycz. Ššejm je sa tule wójnu 60 milionow frančow šwolil. Na Madagaskaru je, kaž je snate, wulke kčžejaze mišionstwo jendželšich a norwegšich mišionškich towarštwow. Bóh daj, so njeby šchodny wšako pschěš tule wójnu!

Gordosć ma hrofnu kónz.

So rjana by kaž šwjeczatto,
To njechorđ Božedla cje ho;
Ta rjanosć, kwěta lipruska;
Kaž pschny kónczł je czecliwa. —

Něhd' w zušym měicze knježna bē,
Pšches rjanolinki pschese wschē —
Kaž hwěžzy woczłi šwēcziatej,
Kaž rōzi licžzy purpurstej.

Wschón bēty džen ta kuzija
Eso mēriesche do šchpihela,
A rošubnjena s hordobu
Eso mēriesche psches kralowu.

„Schto by najriensche semjanki?
„Nož plowe šowu porno mi!
Te najriensche by lēdy-bncž
Drje hōdne došč, mi nohi mycz!“

Taf w ludžoch mukotajche ho:
„Sej na škazenje šrawi to;
Šawernje tajke cžepczenje
Eso do štych jamow pschepadnje.“

A wulki pan jej pšerschcžen da:
„Budž krašniža mi njewjesta! —
Bu wērowanje pschotne,
Kaž nihdy w žyrkwjach widžane.“

A zule město bēsche ho
To pschisladowacz šbēžalo;
Haj žane lube femšchenje
Taf prosto ludži njebēsche.

To rōzi-pupkow šczelechu
So nohu škoto-cžriřtatu;
Wšcho s dejmantami blyřkasche
Eso na krašnym jej wōdžēmje.

Tón wōdžēm, bēka tfanina
Kaž s něžnych pruhow mēřacžka
Bē s cžahłom delka na šemi,
A džēsche na wjetřsch wēnža ji.

Taf štejesche psched wōstarjom
S tym horda-pořnym woblicžom,
Tež w šwjatnižy niž ponižna,
Eso pschemo jedle proščžata.

Eso tola w Božim domje tu
Taf njewupinaj s rjanosću!
Tow ponižej ho Božedla,
Kaf njesbože cži šapryřka!

A knježny šwēczi dzeržate
Eso pschi nej bēchu štuřite;
Tež wulke šwēzy wōstarřke
Eso palachu s tej šwjeczisnje.

A šchtó wē prajicž, kaf ho šta?
Eso šwēczi dořny wōdžēwa,
Tón šapny w nahlym plomjenju
Kaž s blyřkom horje psches hłowu.

Hej! šchit a šchrēt! — Ta hordžiza
Bu do woblicža špalena. —
A wot nětka bē do woczow
Kaž wōhidmo wschēch wōhidmow.

Šselowe šornjeschka k wschēdnemu šhlēbej!

1. Šsmēmny lēkarřtowo wužiwacz? Šunu praschēsche ho Wittenberřski mēschczanořta dr. Luthera, hacž je pscheczimo Bohu, lēkarřtowo trjebacz, dofelž bēsche dr. Karłřtadt šjawnje přēdowal: šchtōž je šhorn, nješmē lēkarřtowo trjebacz, ale dyrbi tu wēž Bohu porucžicž a ho modlicž, šo by ho jeho wola štala. Na to ho dr. Luther mēschczanořty woprascha, hacž wōn tež jē, hdyž je hłōdny. Šako dyrbjēsche tōn „haj“ wotmolwicž, praji dr. Luther dale: „Duž mōžecze tež lēkarřtowo wužiwacz, dofelž je runje taf derje wot Boha, kaž jedž, picže a druhe, šchtōž k šdžerxenju nascheho žiwjenja trjebamy. Lēkar je Boha lubeho šnješa šaplatař a pomha cželnje, my duchowni pak duchownje šašo dobre šcžinimy šchtōž je cžert škaly.“

2. Tōtka, tiž bēsche cžłowjet bjes wschēje wēry, duchownemu praji: Šjim mjenje nabožiny maja ludžo w žiwjenju, cžim wjažy cžedža wōni pschi pohrjebach mēcz.

3. Dar na pucžowanje! Nēmřka šemjanka da šwojemu šanej, hdyž na pucžowanje džēsche, tři heřtojte jehny šobu. „Tu přēnju“, praji wōna, „šakōj psches twoju pjenježnu mōšchen, šo by nješschcžinjal; tu druhu psches twojej hubje, šo by s pscheschwatanijom njerēcžal, a tu tšecžu, psches laž k wutrobje, šo by twoju wutrobu wobarnowal; pschetož to tšoje nješmē pschējara woczinjene štacz.

4. Wucžba woczēhnjenja džēczi! Šawater pōřla junu jenej pscheczelnizy piecz rezeprow, tiž šakōž žyľebo džēcziwoczēhnjenja wobrašuja. 1. Ty dyrbišch nawuknyč, twoje maľe džēczi w dobrej myřli šdžerjecž. 2. Še na porjad šwucžicž. 3. Njedowolene wēzy jim nihdy nješchidacz. 4. Šim taf mnoho kaž je mōžno, dopušchicž, ale pak niž na šakasanju ho wjēšelicž. 5. Šim pschēzo něščto ša džēko dacž.

5. Dobre wotmolwjenje! Šako Athenřki Perikles ras wjecžor dom džēsche, nadbēhowařsche jeho šhrobly šařakly cžłowjet wot torhořacža hacž do jeho domu je wschellimi hrořnymi a hanjazyimi šłowami. Perikles šłowcžka njewomolwi. Šako pak bēsche do šwojeho domu pschischoľ, šawoľa šwojeho pořtužobnika a praji: „Wřmi twoju šwēzu a šwēcž tutemu muřej domoj; pschetož to by tola je šchrodu byľo, hdy by ho něhdže štorcžil a panyľ a šebi pschi tym šwoju hubu rořrašyl.

+ Šchto je wēra?

Chžecze-li to wjedžecž, lubi cžitarjo, dajcže šebi jo prajicž wot mēřazeho Indijskeho muža. Wōn bēsche jara štary muž, pschi šamym 70 lēt štary, šutryž bēsche hiřcže w šwojej štarobje njerořom pschibōřřtowa pōřnal a do Šeřuša wēricž nawuknyľ. Na praschenje miřionara, hacž je na šmjercž pschihotowany, wotmolwi wōn: „Ša šteju psched njebješimi durjemi a cžakam. Š tutym šwētom šym hotowy.“

„Ale njebořič ho“, ho miřionar dale praschēsche, „šo tōn šnješ Šeřuř tebe škōncžnje tola nješchimořmje? A šchto potom?“

„Šchto?“ šawoľa štary a s młodořtnej možu ho w šwojim kožu pořny, „mje nješchijecž? Ša budu jeho twjerdže džerjecž a njeřušchicžicž. Šdy by mje šastorcžicž cžyřł, byč jeho nohi wopšhijal a psched nim ležal, ale jeho njeřušchicžil. Ša budu jemu prajicž: Njeřby ty do šwēta pschischoľ, mje pytacž a šbōžneho cžinicž? Na toho drugeho moħł ho špuřchcžecž, hocž na tebe? Šdže dyrbjal ho wobrocžicž? Njeřby ja hrēřnik? A njeřby ty šbōžnit hrēřnikow? Nē, luby šbōžniko, ja tebe nihdy njeřušchēžu. Ty dyrbišch mje šbōžneho cžinicž.“

Šprōžny ho šašo leħny a ruzny psches řchiz na wutrobu pořožiwřchi hiřcže juntrōcz praji: „Nē ja tebe njeřušchēžu.“ — To je wēra.

„Pomhaj Bōh“ je wot nětka niž jenož pola knjeřow duchownych, ale tež we wschēch pschedawarňjach „Šserb. Nowin“ na wřach a w Budyščinje dořtacz. Na šchtwōrcž lēta placzłi wōn 40 ny., jenotliwe cžička ho po 4 ny. pschedawaju.

Ř-6.